

**SỔ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
BẮC NINH**

(Đề có 01 trang)

**ĐỀ KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ 1
NĂM HỌC 2023-2024****Môn: Ngữ văn - Lớp 6***Thời gian làm bài: 90 phút (không kể thời gian phát đề)***I. Phần Đọc hiểu (6,0 điểm)****Đọc văn bản:****CÂY DỪA**

*Cây dừa xanh tỏa nhiều tàu
Dang tay đón gió, gật đầu gọi trăng
Thân dừa bạc phéch thẳng năm
Quả dừa - đàn lợn con nằm trên cao.*

*Đêm hè hoa nở cùng sao
Tàu dừa - chiếc lược chải vào mây xanh
Ai mang nước ngọt, nước lạnh
Ai đeo bao hũ rượu quanh cổ dừa.*

*Tiếng dừa làm dịu nắng trưa
Gọi đàn gió đến cùng dừa múa reo
Trời trong đầy tiếng rì rào
Đàn cò đánh nhịp bay vào bay ra...*

*Đứng canh trời đất bao la
Mà dừa đứng đỉnh như là đứng chơi.*

(Trần Đăng Khoa, *Thơ Thiếu nhi chọn lọc*,
NXB Văn học, 2018, tr.99)

Lựa chọn phương án đúng nhất (3,0 điểm):**Câu 1.** Xác định thể thơ của văn bản trên.

- A.** Tự do **B.** Lục bát **C.** Bốn chữ **D.** Năm chữ

Câu 2. Đây là đối tượng chính được miêu tả trong bài thơ?

- A.** Gió **B.** Đàn lợn **C.** Trời **D.** Cây dừa

Câu 3. Chỉ ra các tiếng hiệp vần trong bốn dòng thơ được in đậm.

- A.** Rào-bay, bay-la, la-chơi **B.** Rào-vào, bay-la, la-chơi
C. Rào-vào, ra-la, la-là **D.** Rào-vào, rào-bay, ra-là

Câu 4. Dòng thơ *Dang tay đón gió, gật đầu gọi trăng* có mấy cụm động từ?

- A.** Bốn **B.** Năm **C.** Ba **D.** Sáu

Câu 5. Trong bài thơ, hình ảnh *tàu dừa* được tác giả so sánh với sự vật nào?

- A.** Đàn lợn con **B.** Hoa **C.** Chiếc lược **D.** Đàn cò

Câu 6. Chủ đề của bài thơ là gì?

- A.** Tình yêu gia đình. **B.** Tình yêu thiên nhiên.
C. Tình yêu loài vật. **D.** Tình yêu thương con người.

Thực hiện các yêu cầu (3,0 điểm):**Câu 7.** (1,0 điểm) Nêu tác dụng của biện pháp tu từ nhân hóa trong hai dòng thơ:

*Đứng canh trời đất bao la
Mà dừa đứng đỉnh như là đứng chơi.*

Câu 8. (1,0 điểm) Giải thích nghĩa của từ *rì rào* trong dòng thơ: *Trời trong đầy tiếng rì rào*.
Đặt 01 câu văn có chứa từ *rì rào*.

Câu 9. (1,0 điểm) Hãy nêu 01 thông điệp có ý nghĩa nhất mà em cảm nhận được sau khi đọc bài thơ.

II. Phần Viết (4,0 điểm)

Em hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) thể hiện cảm xúc của bản thân sau khi đọc bài thơ trên.

-----Hết-----

**SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
BẮC NINH**

(*Hướng dẫn chấm có 02 trang*)

**HƯỚNG DẪN CHẤM
KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ 1
NĂM HỌC 2023- 2024
Môn: Ngữ văn - Lớp 6**

Phần/câu	Nội dung							Điểm														
I. Phần Đọc hiểu								6,0														
Chọn đáp án đúng nhất	<table><tr><td>Câu</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td></tr><tr><td>Đáp án</td><td>B</td><td>D</td><td>C</td><td>A</td><td>C</td><td>B</td></tr></table>							Câu	1	2	3	4	5	6	Đáp án	B	D	C	A	C	B	3,0
	Câu	1	2	3	4	5	6															
Đáp án	B	D	C	A	C	B																
Mỗi câu trả lời đúng đạt 0,5 điểm.																						
Thực hiện các yêu cầu	Câu 7. - Tác dụng của biện pháp tu từ nhân hóa trong hai dòng thơ: + Tăng sức gợi hình, gợi cảm cho câu thơ. + Làm cho hình ảnh cây dừa cụ thể, sinh động, gần gũi, mang tâm hồn, phẩm chất của con người. <i>HS có thể diễn đạt bằng các từ ngữ tương đương đạt điểm tối đa.</i>							1,0														
	Câu 8. - rì rào là âm thanh nhỏ, nhẹ, đều đều, liên tiếp, tạo cảm giác dễ chịu. - HS đặt câu có từ rì rào (<i>đảm bảo cấu trúc ngữ pháp, ngữ nghĩa</i>) VD: Tiếng sóng vỗ rì rào. Tiếng gió thổi rì rào. <i>HS có thể diễn đạt bằng các từ ngữ tương đương, đạt điểm tối đa.</i>							0,5 0,5														
	Câu 9. - Thông điệp có ý nghĩa với bản thân: + Thiên nhiên có bao điều kì diệu để con người khám phá. + Yêu thiên nhiên sẽ giúp cuộc sống của con người có nhiều niềm vui. + ... <i>HS nêu được 01 thông điệp và có thể diễn đạt cách khác nhưng phù hợp, đảm bảo yêu cầu đạt điểm tối đa.</i>							1,0														
II. Phần Viết								4,0														
	I. Yêu cầu chung - Đảm bảo hình thức đoạn văn, độ dài khoảng 200 chữ. - Đảm bảo cấu trúc của đoạn văn, triển khai hợp lí, vận dụng tốt các thao tác trình bày, diễn đạt, chính tả, ngữ pháp. - Xác định đúng vấn đề cần trình bày: cảm xúc về bài thơ <i>Cây dừa</i>																					
	II. Yêu cầu cụ thể																					
	1. Mở đoạn: Giới thiệu ngắn gọn về tác giả Trần Đăng Khoa và khái quát bài thơ <i>Cây dừa</i> .							0,5														
	2. Thân đoạn:							3,0														
	- Nêu ấn tượng chung về bài thơ: là bài thơ hay viết về cây dừa để thể hiện tình cảm của con người với thiên nhiên. Bài thơ miêu tả vẻ đẹp của cây dừa gần gũi, sống động, để lại tình cảm yêu mến trong lòng người đọc bởi sự quan sát, miêu tả rất trong sáng, đáng yêu...							0,5														

	<i>HS diễn đạt bằng từ ngữ tương đương, đạt điểm tối đa.</i>	
	<p>- Trình bày cảm xúc về nội dung chính của bài thơ:</p> <p>+ Vẻ đẹp của cây dừa được miêu tả tỉ mỉ bằng trí tò mò khám phá, trí tưởng tượng phong phú, đáng yêu: <i>xanh, tỏa nhiều tàu, thân dừa bạc phéch, quả dừa - đàn lợn con, tàu dừa - chiếc lược, đeo bao hũ rượu quanh cổ, ...</i> gọi vẻ đẹp bình dị, tự nhiên, sinh động nhưng gần gũi.</p> <p>+ Sức sống và gắn bó của cây dừa với quê hương được gọi tả qua các từ ngữ <i>đón gió, gọi trăng; làm dịu nắng trưa, gọi đàn gió, đứng canh trời đất, đứng đỉnh...</i> gọi tả sức sống bền bỉ, mãnh liệt, cây dừa là hình ảnh thân thuộc, gần gũi của quê hương, thể hiện tình cảm yêu quý, gắn bó, ...</p> <p>- Cảm xúc về nghệ thuật đặc sắc của bài thơ: thể thơ lục bát, vần điệu nhịp nhàng, cân đối, sử dụng nhiều từ láy; biện pháp tu từ: so sánh, ẩn dụ, nhân hóa...</p> <p>- HS không viết được 02 ý: nội dung, nghệ thuật nhưng có ý đạt 0,5 điểm.</p> <p>- HS viết được 02 ý: nội dung, nghệ thuật nhưng chưa cụ thể, chi tiết đạt 1,0-1,5 điểm.</p> <p>- HS viết được 02 ý: nội dung, nghệ thuật. Trong mỗi khía cạnh có chỉ ra được các yếu tố hình ảnh, âm thanh, biện pháp tu từ, đặc điểm thể thơ... nhưng còn sơ sài đạt 2,0-2,5 điểm.</p> <p>- HS viết được 02 ý: nội dung, nghệ thuật. Trong mỗi khía cạnh có chỉ ra được các yếu tố hình ảnh, âm thanh, biện pháp tu từ, đặc điểm thể thơ,... trình bày rõ cảm xúc đạt 2,75-3,0 điểm.</p>	<p>1,5</p> <p>0,5</p>
	<p>- Cảm xúc về ý nghĩa của bài thơ: khơi dậy tình yêu thiên nhiên, sự gắn bó của con người với thiên nhiên; nuôi dưỡng bồi đắp tình yêu quê hương, đất nước; tình cảm ấy rất tự nhiên nhưng bền chặt và thiêng liêng...</p> <p><i>HS diễn đạt bằng từ ngữ tương đương vẫn đạt điểm tối đa.</i></p>	0,5
	3. Kết đoạn: Khái quát lại những ấn tượng, cảm xúc về bài thơ...	0,5
Tổng điểm		10,0
	<i>*Lưu ý: Khi chấm, GV không cho điểm hình thức riêng. Nếu bài làm trình bày câu thả, chữ quá xấu, sai từ 05 lỗi chính tả trở lên có thể trừ từ 0,25 đến 0,5 điểm.</i>	